

MEMORANDUM DE FINANȚARE

Comisia Europeană, denumită în continuare "COMISIA", acționând pentru și în numele Comunității Europene, denumită în continuare "COMUNITATEA"

pe de o parte, și

Guvernul României, denumit în continuare "BENEFICIARUL"

pe de altă parte,

AU CONVENIT URMĂTOARELE:

Măsura la care se face referire la Articolul 1 de mai jos va fi executată și finanțată din resursele bugetare ale COMUNITĂȚII, conform prevederilor cuprinse în prezentul memorandum. Cadrul tehnic, juridic și administrativ în care va fi pusă în aplicare măsura la care se face referire la Articolul 1 de mai jos, este stabilit de Condițiile Generale anexate la Acordul cadru [încheiat la 12 martie 1991] între COMISIE și BENEFICIAR, și completate cu prevederile prezentului memorandum și Dispozițiile Speciale anexate la aceasta.

ARTICOLUL 1 - NATURA ȘI OBIECTUL

Ca o componentă a programului său de asistență, COMUNITATEA va contribui, sub forma finanțării nerambursabile, la finanțarea următoarei MĂSURI:

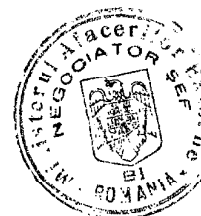
Număr program: RO 9916
Titlu: Programul Phare National 1999 (participarea la cel de-al cincilea program cadru in domeniul stiintei si tehnologiei)
Durata: până la 31 decembrie 2001

ARTICOLUL 2 - ANGAJAMENTUL COMUNITĂȚII

Contribuția financiară din partea COMUNITĂȚII este fixată la nivelul maxim de 2,950 milioane euro, denumită în continuare "FINANȚAREA GRATUITĂ".

ARTICOLUL 3 DURATA ȘI DATA DE EXPIRARE

Pentru prezenta MASURĂ, FINANȚAREA GRATUITĂ este disponibilă pentru contractare până la 30 decembrie 2001, făcând obiectul reglementărilor prezentului memorandum. Toate contractele trebuie semnate până la această dată. Fondurile rămase din FINANȚAREA GRATUITĂ care nu au fost contractate până la această dată vor fi anulate. Termenul limită pentru efectuarea plăților din cadrul FINANȚĂRII GRATUITE este 30 decembrie 2002. Toate plățile trebuie să fie efectuate până la expirarea termenului limită al platilor. COMISIA poate, totuși, în funcție de împrejurări, să fie de acord cu o prelungire a acestei date de expirare (a perioadei de contractare sau de plati), dacă aceasta este cerută în timp util și justificată în mod adecvat de către BENEFICIAR. Prezentul memorandum va expira la data la care expiră perioada de efectuare a plăților din FINANȚAREA GRATUITĂ. Toate fondurile care nu au fost utilizate vor fi returnate către Comisie.

ARTICOLUL 4 - ADRESE

Correspondența privitoare la executarea MĂSURII, având menționate numărul și titlul MĂSURII va fi adresată:

pentru COMUNITATE:

Delegația Comisiei Europene în România
Strada Grigore Mora nr.11
71278 BUCUREȘTI
ROMÂNIA

Tel. (40-1)2035400
Fax: (40-1) 230 2453

pentru BENEFICIAR:

Ministerul Afacerilor Externe
Departamentul pentru Afaceri Europene
Str. Aleea Alexandru nr. 33
Sector 1, București
ROMÂNIA

Tel./Fax.: (40-1) 312 6929

ARTICOLUL 5 - NUMĂRUL DE EXEMPLARE

Prezentul memorandum este redactat în două exemplare în limba engleză.

ARTICOLUL 6 - INTRAREA ÎN VIGOARE

Prezentul memorandum va intra în vigoare la data semnării de către ambele părți. Orice cheltuială care are loc înaintea acestei date nu este eligibilă pentru FINANȚARE GRATUITĂ.

Anexele reprezintă parte integrantă a prezentului memorandum.

Semnat la București,
la 30 decembrie 1999

Pentru BENEFICIAR,

Petre Roman
Ministru de stat, ministrul afacerilor externe
Coordonator național al asistenței

Pentru COMUNITATE,

Fokion Fotiadis
Șeful Delegației Comisiei
Europene în România

Anexa 1 Acordul cadru (Anexa A și B)
Anexa 2 Dispoziții speciale (Anexa C)
Anexa 3 Informare și publicitate pentru Programul PHARE al Uniunii Europene

1. INFORMATII GENERALE

Consiliul European, in cadrul intalnirii de la Luxemburg din 12 - 13 Decembrie 1997, a reiterat importanta participarii la programele comunitare, ca parte componenta a strategiei consolidate de pre-aderare.

Acordurile europene, si dupa caz, Protocoalele Aditionale privind participarea la programele comunitare sunt acum in vigoare pentru toate tarile din Europa Centrala si de Est si prevad urmatoarele:

- aceste tari pot participa la programele comunitare intr-o gama variata de domenii enumerate de o maniera care nu pretinde a fi exhaustiva;
- va depinde de ficcare Consiliu de Asociere sa decida termenii si conditiile participarii;
- tarile din Europa Centrala si de Est vor suporta costul participarii lor. Totusi, Comunitatea ar putea decide sa asigure suport financiar complementar, si care practic va veni din partea programelor Phare National.

In acest context, Consiliul European a indicat la Luxembourg, ca statele candidate, vor trebui sa-si sporeasca progresiv contributia lor financiara, dar a fost de acord ca Phare, in cazul in care este necesar, sa continue sa participe la finantarea contributiilor financiare ale acestor tari.

2. EVALUAREA POLITICII

Participarea statelor candidate din Europa Centrala si de Est la programele comunitare a fost considerata de catre Consiliul European drept una dintre caracteristicile cheie ale strategiei consolidate de pre-aderare. Participarea lor nu numai ca va contribui la implementarea prevederilor cu privire la cooperarea economica, stiintifica si culturala din cadrul Acordurilor Europene, dar totodata ofera posibilitatea acestor state sa se familiarizeze cu politicile Uniunii si cu metodele de lucru.

Toate tarile din Europa Centrala si de Est au manifestat un interes deosebit pentru participarea la acest Program cadru de cercetare si dezvoltare tehnologica, situandu-se din acest punct de vedere pe aceeasi pozitie cu statele membre. Decizia privind participarea s-a luat la nivel guvernamental, de altfel si cea privitoare la repartizarea bugetului, care trebuie avuta in vedere in acest scop.

Posibilitatea de a se utiliza o parte din alocarile din programul Phare National, tocmai in ideea sprijinirii participarii la programele comunitare a acestor state a fost neconfirmata de Consiliul European la Luxemburg. Participarea la acest Program cadru de cercetare si dezvoltare tehnologica ar trebui sa accelereze integrarea din punct de vedere stiintific si tehnologic la nivel european, si totodata sa sprijine pregatirea lor pentru aderarea la Uniunea Europeana.

Participarea integrala, asa cum a fost prevazuta in Deciziile Consiliului de Asociere, va fi un beneficiu atat pentru tarile din Europa Centrala si de Est cat si pentru Uniunea Europeana. Va sprijini dezvoltarea economica in tarile din Europa Centrala si de Est si va incuraja contractele Uniunii Europene cu inaltul potential stiintific prezent in aceste tari.

3. COSTUL SI PLANUL DE FINANTARE

Contributia financiara a tarilor din Europa Centrala si de Est va fi adaugata la bugetul celui de-al V-lea Program cadru, fara a fi alocata direct pentru proiectele finantate, de vreme ce intregul suport primit de la al V-lea Program cadru de catre o tara este independent de contributia financiara a tarii respective. Contributiile financiare au fost calculate de catre Comisie pe baza parametrilor obiectivi inerenti pentru al V-lea Program cadru si luand in considerare de asemenea Produsul Intern Brut al tarilor din Europa Centrala si de Est. Totusi, cum contributia financiara solicitata acestor state, ar putea prezenta unele dificultati, este oferita, pe langa finantarea Phare, o reducere de aproximativ 29% din contributiile bazate pe valoarea teoretica a Produsului Intern Brut, care sa fie aplicata descrescator pe perioada de 4 ani (1999 - 2002) de desfasurare a celui de-al V-lea Program cadru.

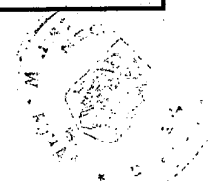
Noua dintre tarile Europei Centrale și de Est au decis sa utilizeze o parte din alocatiile Phare pentru a suplimenta propria contributie financiara. Nivelul la care fondurile Phare vor fi utilizate in 1999 difera de la o tara la alta. Totusi sprijinul integral al Phare pe perioada celor 4 ani mentionati anterior nu va depasi 33% din contributia calculata pe baza valorii teoretice a PIB , (daca nici o reducere nu va fi aplicata). Tarile Europei Centrale si de Est sunt incurajate sa-si sporeasca progresiv efortul lor financiar. Totusi, aceste tari pot decide ca din 1999 pana in 2002, sprijinul Phare sa fie distribuit fie in sume anuale egale, fie adaptat la contributiile lor din bugetul statului. Contributiile din bugetele proprii ale acestor state vor acoperi cheltuielile administrative.

Toate tarile din Europa Centrala si de Est, cu exceptia Republicii Cehe, si-au exprimat intentia de a folosi o parte din fondurile Phare pentru a suplimenta contributiile lor in 1999.

Astfel fondurile Phare necesare pentru anul 1999 pentru cele 10 state din Europa Centrala si de Est, in functie de participarea lor la al V-lea Program Cadru pentru Cercetare si Dezvoltare Tehnologica, care fac obiectul acestei propuneri financiare, sunt cele prevazute in tabelul de mai jos.

Fondurile Phare vor fi transferate in conformitate cu regulile Phare, din linia bugetara nr. B7 - 500 (incepand cu anul 2000 va fi B7 - 030) catre toate tarile interesate prin intermediul a 9 memoradumuri de finantare separate.

TARA	SUMA (EURO)	MEMORANDUM DE FINANTARE
Bulgaria	1.310.000	BG.9920
Republica Ceha	0	
Estonia	307.200	ES.9913

Ungaria	3.531.000	HU.9915
Letonia	300.000	LE.9915
Lituania	895.620	LI.9918
Polonia	10.000.000	PL.9919
Romania	2.950.000	RO.9916
Slovacia	1.730.000	SR.9921
Slovenia	1.500.000	SL.9915

TOTAL: 22.523.820 EURO

Sumele mentionate anterior acopera, de asemenea participarea a 6 dintre aceste tari (si anume Bulgaria, Ungaria, Letonia, Romania, Slovacia si Slovenia) la cel de-al V-lea Program cadru al Comunitatii Europene a Energiei Atomice (EURATOM) pentru Cercetare si Activitati de Formare Profesionala.

Ca urmare a solicitarii de fonduri a Directiei Generale pentru Cercetare a Comisiei, tarile participante vor trimite suma totala a contributiei prevazute. Contributia totala va intra in buget ca venit alocat, care duce la o crestere a alocarii suplimentare deschisa prin liniile bugetare B 6 -451 (IRC) si B 6 -551 (actiuni indirecte).

Mecanismul specific finantarii proiectelor celui de-al V-lea Program - Cadru (solicitari de propuneri, selectarea proiectelor si contractarea) ca si noile conditii si termene stabilite pentru participarea tarilor din Europa Centrala si de Est la acest Program cadru nu permit nici un fel de planificari realiste ale contractarilor si platilor.

4. ARANJAMENTE DE IMPLEMENTARE

Proiectele specifice ale celui de-al V-lea Program cadru vor fi implementate de Comisie in stransa colaborare cu autoritatile nationale. Capacitatea tarilor din Europa Centrala si de Est de a participa la Programul cadru V depinde intr-o mare masura de capacitatea autoritatilor nationale de a informa asupra programului potentialii beneficiari.

In vederea participarii efective a organizatiilor din aceste tari la acest program inca de la inceput si in vederea evitarii oricarui efect descurajant asupra potentialilor parteneri, generat de faptul ca Deciziile Consiliului de Asociere au intrat in vigoare in intervalul iulie – octombrie 1999, serviciile Comisiei au popularizat programul prin oferirea de informatii, ceea ce presupune ca propunerile de proiecte care implica parteneri din viitoarele state participante vor fi evaluate ca si cum aceste tari sunt deja participante. Criteriul de eligibilitate a fost luat in considerare in cel mai tarziu moment posibil inainte ca deciziile cu privire la proiecte sa fie luate. Acest lucru ar trebui sa se desfasoare in mod normal dupa intrarea in vigoare a Deciziilor Consiliului de Asociere.

Urmatoarele masuri au fost luate de tarile Europei Centrale si de Est in vederea asigurarii informarii optime [a potentialilor beneficiari]:

- A fost infiintat in fiecare din aceste tari un Punct national de contact (PNC), dupa modelul celor din statele membre. Deja aceste PNC-uri sunt implicate in mod total si sistematic in interactiunea cu programe specifice.
- Au fost organizate reuniuni informle intre presedintele comitetelor diferitelor programe, in perioada desfasurarii reuniunilor oficiale ale comitetelor, fapt care le-a oferit posibilitatea de a fi bine informati asupra activitatii comitetelor.
- A fost constituit un grup de reprezentanti personali ai ministrilor din aceste tari insarcinati cu problemele de cercetare si s-au desfasurat deja trei reuniuni cu Comisia, in cadrul carora au fost discutate probleme orizontale referitoare la implementarea celui de-al cincilea Program cadru.
- Au fost stabilite contacte la nivel european cu asociatii si organizatii in domeniul cercetarii si universitati , care si-au declarat deja interesul sa promoveze printre membri lor includerea de organizatii din domeniul cercetarii in consortii, prezentand propuneri pentru Programul cadru V.

5. AUDIT, MONITORIZARE SI EVALUARE

Serviciile Comisiei vor monitoriza implementarea acestui program cadru pe baza unor rapoarte periodice. Pentru facilitarea acestui proces, se va defini un set detaliat de indicatori de realizare in conformitate cu obiectivele si scopurile Programului cadru V.

Procedurile de monitorizare aplicate in Programul cadru V vor acoperi si operatiunile finantate pentru tarile care solicitante. Mai mult, participarea tarilor din Europa Centrala si de Est la programe specifice va fi monitorizata pe baza unei relatii de parteneriat ce implica Comisia si aceste tari. Acestea trebuie sa intocmeasca rapoarte pentru Comisie si sa participe pana la incheierea programului la activitatile specifice stabilite de Comunitate.

Toate contractele, acordurile si angajamentele juridice incheiate intre Comisie si tarile beneficiare vor fi supuse verificarilor Comisiei si Curtii de Conturi Europene. Conturile si operatiunile desfasurate in cadrul acestui program pot fi verificate oricand de un contabil extern contractat de Comisie, fara a aduce prejudicii responsabilitatilor Comisiei si Curtii de Conturi a Uniunii Europene.

Beneficiarii Programului cadru au obligatia de a intocmi rapoarte si evidente privind operatiunile financiare efectuate, care sunt analizate din punct de vedere al continutului si al eligibilitatii cheltuielilor, in concordanta cu obiectivele Comunitatii. Totodata trebuie sa se actioneze conform obligatiilor contractuale si principiilor unui management solid si eficient.

Serviciile Comisiei vor realiza o evaluare ex-post numai dupa ce sunt executate toate proiectele specifice ale Programului cadru V.

6. CONDITII SPECIALE

Din punct de vedere al Statelor Membre, proiectele ce implica tarile din Europa Centrala si de Est (ECE) vor fi selectate in conformitate cu criteriile de calitate stiintifice si tehnologice. Implicarea tarilor ECE se va face pe baza termenilor si conditiilor impuse de "Reguli de participare a centrelor de cercetare si a universitatilor si de diseminare a rezultatelor cercetarii in ceea ce priveste implementarea celui de-al cincilea Program Cadru al Comunitatii Europene", precum si de "Reguli de participare a centrelor de cercetare si a universitatilor si de diseminare a rezultatelor cercetarii in ceea ce priveste implementarea celui de-al cincilea Program cadru al Comunitatii Europene a Energiei Atomice".

Pentru asigurarea dimensiunii comunitare acestor programe specifice, a activitatilor si proiectelor propuse de tarile ECE este necesara includerea a cel putin unui partener din cadrul statelor membre ale Uniunii.

Reprezentantii acestor tari vor participa ca observatori (fara drept de vot), pentru subiectele care sunt de interes pentru tarile lor, la comitetele din cadrul Programului cadru V.

Anexa 1 (A și B)

ACORD CADRU

Comisia Comunităților Europene, denumită în cele ce urmează "COMISIA", acționând pentru și în numele Comunității Economice Europene, denumită în cele ce urmează "COMUNITATEA"

România

pe de o parte, și

de cealaltă parte

și împreună denumite "PĂRȚI CONTRACTANTE",

având în vedere faptul că România este eligibilă de a beneficia de Programul de asistență PHARE din partea Comunității, prevăzut în Regulamentul Nr. 3906/89 din 18 decembrie 1989 al Consiliului Comunității Europene, modificat prin Regulamentul Nr.2698/90 din 17 septembrie 1990,

având în vedere faptul că este convenabilă menționarea în cele de mai jos a cadrului tehnic, legal și administrativ pentru executarea MĂSURILOR finanțate în România în cadrul programului de asistență al Comunității,

AU CONVENIT DUPĂ CUM URMEAZĂ:

ARTICOLUL 1

Pentru a promova cooperarea dintre Părțile Contractante în scopul sprijinirii procesului reformei economice și sociale din România, Părțile Contractante sunt de acord să implementeze MĂSURI în domeniul cooperării financiare, tehnice și al altor forme de cooperare, așa cum s-a specificat în Regulamentul de mai sus, care vor fi finanțate și implementate în cadrul tehnic, legal și administrativ stabilit în acest Acord. Detaliile specifice ale fiecărei MĂSURI (sau set de MĂSURI) vor fi introduse într-un memorandum ce va fi convenit între Părțile Contractante (denumit în continuare "memorandum de finanțare"), pentru care este oferit un model în anexa 2(C).

România ia toate MĂSURILE necesare pentru a asigura executarea corespunzătoare a tuturor MĂSURILOR.

ARTICOLUL 2

Fiecare MĂSURĂ finanțată în cadrul acestui Acord va fi implementată în conformitate cu Condițiile generale din Anexa A, care vor fi considerate ca fiind incluse în fiecare memorandum de finanțare.

Memorandumul de finanțare poate schimba sau suplimenta Condițiile generale, după cum va fi necesar pentru implementarea MĂSURII în discuție.

ARTICOLUL 3

Pentru problemele legate de MĂSURILE finanțate în cadrul acestui Acord, COMISIA va fi reprezentată de Delegația sa, imediat ce aceasta este înființată în București, care se va asigura, din partea COMISIEI că MĂSURA este executată în conformitate cu practicile financiare și tehnice legale.

ARTICOLUL 4

Când Părțile Contractante convin astfel, COMISIA poate delega responsabilitatea sa integrală sau parțială privind implementarea unei MĂSURI către o terță parte, stat sau agenție.

În acest caz termenii și condițiile unei asemenea delegări vor fi menționați în acordul ce urmează să fie încheiat între COMISIE și terță parte, stat sau agenție, cu acordul Guvernului României.

ARTICOLUL 5

Orice dispută legată de acest Acord ce nu poate fi rezolvată prin consultare, va fi soluționată în conformitate cu procedura de arbitraj menționată în Anexa B.

ARTICOLUL 6

Acest Acord este întocmit în dublu exemplar, în limba engleză.

ARTICOLUL 7

Acest Acord va intra în vigoare la data la care Părțile Contractante se vor informa reciproc despre aprobarea sa în conformitate cu legislația sau procedura internă a fiecărei Părți. Acordul va continua să fie în vigoare pentru o perioadă nedefinită, dacă nu își încetează valabilitatea prin notificarea scrisă a uneia dintre Părțile Contractante către cealaltă.

La încheierea duratei de valabilitate a acestui Acord orice MĂSURĂ aflată încă în curs de execuție va fi dusă la îndeplinire conform termenilor memorandumului de finanțare aferent și Condițiilor generale stabilite prin prezentul Acord.

ARTICOLUL 8

Prevederile acestui Acord se vor aplica și cooperării tehnice și a altor cooperări convenite între Părțile Contractante care prin natura lor nu sunt cuprinse într-un memorandum specific finanțat în baza programului de asistență PHARE, la cererea Guvernului României.

Anexele vor fi considerate ca parte integrantă a acestui Acord.

Întocmit la București
în ziua de 12 martie 1991

Eugen Dijmărescu
Ministru de stat
ROMÂNIA

Întocmit la București
în ziua de 12 martie 1991

Frans Andriessen
Vicepreședinte al Comisiei Europene
COMUNITATEA

CONDIȚII GENERALE PRIVIND MEMORANDUMURILE DE FINANȚARE

În aceste Condiții generale termenul de "BENEFICIAR" va fi înțeles ca referitor la Guvernul României.

TITLUL I - FINANȚAREA PROIECTELOR

ARTICOLUL 1 - OBLIGAȚIA COMUNITĂȚII

Angajamentul Comunității, numit în cele ce urmează "Finanțarea gratuită a CEE", a cărei valoare este menționată în memorandumul de finanțare, va determina limita în cadrul căreia se va desfășura angajarea și execuția plăților prin contracte și devize aprobate corespunzător.

Orice cheltuieli ce depășesc Finanțarea gratuită a CEE, vor fi suportate de BENEFICIAR.

ARTICOLUL 2 - DISPONIBILITATEA ASISTENȚEI NERAMBURSABILE A CEE

Acolo unde execuția unei MĂSURI depinde de angajamentele financiare asupra resurselor proprii ale BENEFICIARILOR sau asupra altor surse de fonduri, Finanțarea gratuită a CEE va deveni disponibilă în momentul în care devin disponibile și sumele angajate de BENEFICIAR și/sau celelalte surse de fonduri, conform celor prevăzute în memorandumul de finanțare.

ARTICOLUL 3 - CHELTUIREA

Contractele sunt eligibile pentru plăți în baza acestui memorandum de finanțare numai dacă sunt încheiate înainte de data de expirare a Memorandumului de Finanțare. Plățile în cadrul unor asemenea contracte pot avea loc în timpul unei perioade de maximum 12 luni de la data de expirare a Memorandumului de Finanțare. Orice prelungire excepțională a acestei perioade trebuie să fie aprobată de Comisie.

În cadrul limitei stabilite pentru Finanțarea gratuită a CEE, cererile pentru fonduri sub forma unui program de lucru vor fi prezentate Delegației Comisiei de către BENEFICIAR, conform agendei stabilite în memorandumul de finanțare. Documentele justificative referitoare la plățile făcute pentru realizarea unei anumite MĂSURI vor fi puse la dispoziție în sprijinul cererii de fonduri, atunci când Comisia o solicită.

Oricum, în cadrul anumitor contracte din cadrul MĂSURII poate fi prevăzută plata direct de către COMISIE către contractanți. Fiecare contract va indica proporția și momentul efectuării plății, împreună cu documentele justificative necesare.

Pentru partea de program implementată de BENEFICIAR, Autoritatea de Implementare va înainta un Program de Lucru cu cel puțin 9 luni înainte de data de expirare a Memorandumului de Finanțare, pentru aprobarea de către Comisie a contractelor ce mai trebuie încheiate pentru implementarea programului. Programul de Lucru trebuie să cuprindă propuneri pentru utilizarea dobânzilor nete provenite din conturile deschise în cursul implementării programului, cu condiția ca întreaga Finanțare gratuită a CEE să fi fost angajată anterior.

În ceea ce privește MĂSURILE executate pe baza unor devize estimative, în condițiile în care memorandumul de finanțare nu poate prevedea altfel, o primă tranșă de plată care nu va depăși 20% din totalul devizului aprobat de COMISIE, poate fi efectuată în favoarea BENEFICIARULUI, în aceleași condiții menționate la paragraful 2 de mai sus.

TITLUL II - ACHIZIȚIONAREA

ARTICOLUL 4 - GENERALITĂȚI

Procedura de urmat pentru încheierea contractelor de lucrări, livrări și de cooperare tehnică va fi menționată în memorandumul de finanțare, urmând principiile de mai jos.

ARTICOLUL 5 - CONDIȚII DE PARTICIPARE

1. Cu excepția prevederilor articolului 6, COMISIA și BENEFICIARUL vor lua MĂSURILE necesare pentru a asigura egalitatea condițiilor de participare la astfel de contracte, în special prin publicarea, în timp util, a invitațiilor la licitație. Anunțurile urmează să fie făcute pentru Comunitate cel puțin în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene și pentru statele beneficiare în jurnalul oficial corespunzător.

2. Condițiile generale ale contractelor trebuie să fie întocmite în conformitate cu modelele din uzanța internațională, cum ar fi reglementările generale și condițiile pentru contractele de livrări finanțate din fondurile PHARE.

ARTICOLUL 6 - DEROGAREA DE LA PROCEDURILE STANDARD

Acolo unde este recunoscută urgența situației sau unde aceasta este justificată pe baza naturii, importanței reduse sau a unor caracteristici particulare ale anumitor MĂSURI (de exemplu: operații de finanțare în două stagii, operații multifazate, specificații tehnice particulare etc.) și ale contractelor respective, BENEFICIARUL poate, de acord cu COMISIA, să autorizeze în mod excepțional:

- acordarea contractelor în urma unor invitații restrânse la licitație;
- încheierea contractelor prin acord direct;
- realizarea contractelor prin departamente de lucrări publice.

O astfel de derogare trebuie să fie menționată în memorandumul de finanțare.

ARTICOLUL 7 - ACORDAREA CONTRACTELOR DE LUCRĂRI ȘI LIVRĂRI

COMISIA și BENEFICIARUL se vor asigura că pentru fiecare operație oferta selectată este cea mai avantajoasă din punct de vedere economic, în special din punct de vedere al calificărilor și garanțiilor oferite de licitatori, al costului și al calității serviciilor, al naturii și al condițiilor de execuție a lucrărilor sau a livrărilor, al costului lor de utilizare și valori tehnice.

Rezultatele invitațiilor la licitație vor trebui publicate în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene cât de repede posibil.

ARTICOLUL 8 - CONTRACTELE DE COOPERARE TEHNICĂ

1. Contractele de Cooperare Tehnică, care pot lua forma contractelor pentru studii, supravegherea lucrărilor sau de asistență tehnică, vor fi încheiate după negocierea directă cu consultantul sau, dacă se justifică din punct de vedere tehnic, economic sau financiar, ca urmare a invitației la licitație.

2. Contractele vor trebui să fie întocmite, negociate și încheiate fie de BENEFICIAR, fie de COMISIE, atunci când astfel se prevede în memorandumul de finanțare.

3. În situația în care contractele urmează să fie întocmite, negociate și încheiate de BENEFICIAR, COMISIA va propune o listă scurtă cu unul sau mai mulți candidați, pe baza criteriilor de garantare a calificărilor, experienței și independenței lor și ținând seama de disponibilitatea acestora pentru proiectul în chestiune.

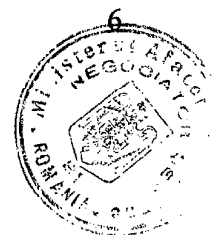
4. În cazul unei proceduri directe de negociere, când COMISIA a propus mai mulți candidați, BENEFICIARUL este liber să aleagă candidatul cu care intenționează să încheie contractul, dintre cei propuși.

5. Când există recurs la o procedură de licitare, contractul va fi acordat candidatului care a înaintat oferta confirmată de BENEFICIAR și de COMISIE, ca fiind cea mai avantajoasă din punct de vedere economic.

TITLUL III - ACORDAREA DE FACILITĂȚI

ARTICOLUL 9 - PRIVILEGII GENERALE

Personalului care participă la MĂSURILE finanțate de Comunitate, precum și membrilor familiilor lui, li se pot acorda avantaje, privilegii și scutiri nu mai puțin favorabile decât cele acordate în mod obișnuit altor străini angajați în statul BENEFICIARULUI, în cadrul oricăror alte acorduri bilaterale sau multinaționale sau aranjamente pentru programe de asistență economică și de cooperare tehnică.

ARTICOLUL 10 - FACILITĂȚI DE STABILIRE, INSTALARE, INTRARE ȘI REZIDENTĂ

În cazul contractelor de lucrări de livrări sau de servicii, persoanele fizice sau juridice eligibile pentru participarea la procedurile de licitație vor avea drept de instalare temporară și de rezidență în cazurile în care importanța contractului justifică aceasta. Acest drept va fi obținut numai după emiterea invitației de participare la licitație și va servi personalului necesar efectuării studiilor preparatorii pentru redactarea ofertelor, și va expira la o lună după desemnarea contractantului.

BENEFICIARUL va permite personalului ce ia parte la contractele de lucrări, livrări sau de servicii finanțate de Comunitate și membrilor familiei lui apropiate să intre în statul BENEFICIARULUI, să se stabilească în stat, să lucreze acolo și să părăsească statul respectiv, așa cum o justifică natura contractului.

ARTICOLUL 11 - IMPORTUL ȘI RE-EXPORTUL DE ECHIPAMENT

BENEFICIARUL va acorda permisele necesare pentru importul de echipament profesional cerut pentru executarea MĂSURII, în conformitate cu legile, regulile și reglementările în vigoare ale BENEFICIARULUI.

BENEFICIARUL va acorda în plus persoanelor fizice și juridice care au executat contracte de lucrări, livrări sau servicii permisele necesare pentru re-exportul echipamentului menționat.

ARTICOLUL 12 - CONTROLUL IMPORTURILOR ȘI SCHIMBURILOR VALUTARE

Pentru executarea MĂSURILOR, BENEFICIARUL se obligă să acorde autorizații de import, precum și autorizații pentru achiziționarea valutei necesare și să aplice reglementările naționale privind controlul asupra schimburilor valutare, fără discriminare între Statele Membre ale Comunității, Albania, Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, Slovacia, Slovenia și fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

BENEFICIARUL va acord permisele necesare pentru repatrierea fondurilor primite pentru executarea MĂSURII, conform reglementărilor de control al schimburilor valutare în vigoare în statul BENEFICIARULUI.

ARTICOLUL 13 - IMPOZITARE ȘI VAMĂ

1. Plata impozitelor, taxelor vamale și taxelor de import nu va fi finanțată din Finanțarea gratuită a CEE .

2. Importurile în baza contractelor de livrări, încheiate de autoritățile BENEFICIARULUI și finanțate din Finanțarea gratuită a CEE, vor putea intra în statul BENEFICIARULUI fără a fi supuse taxelor vamale, altor taxe din import, impozitelor sau unui regim fiscal cu efect echivalent.

BENEFICIARUL va asigura ca importurile respective să fie eliberate din punctul de intrare pentru a fi livrate către contractant, așa cum se prevede în contract, și pentru folosința imediată conform cerințelor pentru implementarea normală a contractului, fără a ține seama de întârzieri sau de dispute în ceea ce privește stabilirea taxelor vamale, plăților sau a impozitelor menționate mai sus.

3. Contractele pentru livrări sau servicii oferite de firme externe sau românești, finanțate din Finanțarea gratuită a CEE, nu vor fi supuse în statul BENEFICIARULUI plății T.V.A., timbrului fiscal sau taxelor de înregistrare sau altor impuneri fiscale având efect similar, indiferent dacă aceste taxe există sau urmează să fie instituite.

4. Persoanelor fizice și juridice, inclusiv personalul expatriat din Statele Membre ale Comunității Europene, ce execută contracte de cooperare tehnică finanțate din Finanțarea gratuită a CEE, vor fi scutite de la plata impozitului pe profit și pe venit în statul BENEFICIARULUI.

5. Efectele personale și gospodărești importate pentru uz personal de către persoane fizice (și membrii familiilor lor), altele decât cele achiziționate local, angajate în îndeplinirea sarcinilor definite în contractele de cooperare tehnică, vor fi scutite de taxe vamale, de import, de alte taxe și impozite fiscale cu același efect, efectele personale și gospodărești espective urmând să fie re-exportate sau să se dispună de ele în țară conform reglementărilor în vigoare în statul BENEFICIARULUI, după terminarea contractului.

6. Persoanele fizice și juridice ce importă echipament profesional, așa cum se prevede în Articolul 11, dacă astfel solicită, vor beneficia de sistemul de admitere temporară, așa cum este definit prin legislația națională a BENEFICIARULUI în ceea ce privește echipamentul respectiv.

TITLUL IV - EXECUTAREA CONTRACTELOR

ARTICOLUL 14 - ORIGINEA LIVRĂRILOR

BENEFICIARUL se declară de acord ca, atunci când COMISIA nu autorizează altfel, materialele și livrările necesare pentru executarea contractelor trebuie să fie originare din Comunitate, Albania, Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Lituania, Letonia, Polonia, România, Slovacia, Slovenia și Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

ARTICOLUL 15 - PROCEDURI DE EFECTUARE A PLĂȚILOR

1. Pentru contractele finanțate din Finanțarea gratuită a CEE documentele de licitație vor fi întocmite și plățile vor fi efectuate fie în Unități Europene de Cont (ECU) sau, conform legilor și reglementărilor privind schimbul valutar ale BENEFICIARULUI, în valuta BENEFICIARULUI, ori în valuta statului în care ofertantul își are înregistrat sediul de afaceri, sau în valuta statului în care sunt produse livrările.

2. Când documentele de licitație sunt întocmite în ECU, plățile în cauză vor fi

efectuate, în mod corespunzător, în valuta prevăzută în contract, pe baza ratei de schimb a ECU-ului în ziua precedentă efectuării plății.

3. BENEFICIARUL și COMISIA vor lua toate MĂSURILE necesare pentru a asigura execuția plăților în cel mai scurt timp posibil.

TITLUL V -COLABORAREA DINTRE COMISIE ȘI BENEFICIAR

ARTICOLUL 16 - INSPECȚIE SI EVALUARE

1. COMISIA va avea dreptul să-și trimită proprii agenți sau reprezentanții corespunzător autorizați pentru a duce la îndeplinire orice misiune tehnică sau financiară sau de audit pe care o consideră necesară pentru a urmări execuția MĂSURII. În orice caz, COMISIA va comunica în avans autorităților BENEFICIARULUI trimiterea unor astfel de misiuni.

BENEFICIARUL va pune la dispoziție toate informațiile și documentele care vor fi solicitate de aceasta și va lua toate MĂSURILE pentru a facilita munca persoanelor împuternicite a duce la îndeplinire evaluările sau inspecțiile.

2. BENEFICIARUL va :

a) păstra înregistrări și documente contabile adecvate pentru identificarea lucrărilor, livrărilor sau serviciilor finanțate în baza memorandumului de finanțare, conform procedurilor legale de contabilitate;

b) asigura ca agenții sau reprezentanții mai sus menționați ai COMISIEI să aibă dreptul de a inspecta toată documentația și înregistrările contabile relevante privitoare la cele finanțate în baza memorandumului de finanțare și va asista Curtea de Conturi a Comunității Europene în executarea evaluării contabile privind utilizarea Finanțării gratuite a CEE.

COMISIA va putea, de asemenea, să execute o evaluare ulterioară și o evaluare contabilă finală a programului. Evaluarea ulterioară va analiza realizarea obiectivelor/scopurilor programelor, precum și impactul asupra dezvoltării și restructurării sectorului implicat.

Evaluarea contabilă finală va examina datele financiare la nivel local ale programului, oferind o părere independentă asupra corectitudinii și compatibilității contractelor și plăților, precum și asupra conformității lor cu prevederile Memorandumului de Finanțare. Evaluarea contabilă va stabili balanța fondurilor neangajate și/sau necheltuite care vor fi rambursate COMISIEI.

ARTICOLUL 17 - URMAREA MĂSURILOR

Ca urmare a executării MĂSURII, COMISIA poate solicita orice explicație și, atunci când este necesar, poate cădea de acord cu BENEFICIARUL asupra unei noi orientări în ceea ce privește măsura care să fie considerată mai bine adaptată obiectivelor avute în vedere.

BENEFICIARUL va face rapoarte către COMISIE, conform planului menționat în Memorandumul de finanțare, pe toată perioada de execuție a MĂSURII, și asupra complementării acesteia după încheiere.

COMISIA, pe baza rapoartelor și, după caz, a evaluării ulterioare, va proceda la închiderea oficială a programului și va informa țara beneficiară despre data închiderii oficiale a programului.

TITLUL VI - PREVEDERI GENERALE ȘI FINALE

ARTICOLUL 18 - CONSULTĂRI - DISPUTE

1. Orice problemă legată de executarea sau interpretarea memorandumului de finanțare sau a acestor Condiții generale va fi subiect de consultare între BENEFICIAR și COMISIE, conducând, în cazul în care este necesar, la un amendament la memorandumul de finanțare.
2. În situația în care se constată neîndeplinirea unei obligații stabilite în memorandumul de finanțare și în aceste Condiții Generale, care nu au fost subiect al unor MĂSURI de remediere luate în timp util, COMISIA va putea suspenda finanțarea MĂSURII, după consultarea cu BENEFICIARUL.
3. BENEFICIARUL poate renunța total sau parțial la execuția MĂSURII. Părțile Contractante vor stabili detaliile respectivei renunțări printr-un schimb de scrisori.

ARTICOLUL 19 - ANUNȚ - ADRESE

Orice anunț și orice acord între părți prevăzut aici trebuie să aibă forma unei comunicări scrise, cu referire explicită la numărul și la titlul MĂSURII. Astfel de anunțuri sau de acorduri vor fi făcute prin scrisoare adresată părții autorizate să primească cele menționate și vor fi trimise la adresa anunțată de partea respectivă. În caz de urgență sunt permise comunicări prin telefax, comunicări telegrafice sau prin telex, care vor fi considerate valabile, cu condiția confirmării imediate prin scrisoare. Adresele sunt menționate în Memorandumul de finanțare.

ARBITRAJ

Orice dispută între părțile contractante, rezultând din Acordul Cadru sau din Memorandumul de finanțare, care nu este rezolvată prin aplicarea procedurilor menționate la Articolul 18 al Condițiilor generale, referitoare la Memorandumul de finanțare, va fi supusă arbitrării de către un Tribunal de Arbitraj, după cum urmează:

Părțile la arbitraj vor fi BENEFICIARUL, pe de o parte, și COMISIA pe de altă parte.

Tribunalul de Arbitraj va fi compus din trei arbitri, numiți după cum urmează:

-un arbitru va fi numit de BENEFICIAR

-un al doilea arbitru va fi numit de COMISIE

-al treilea arbitru (numit în continuare și "CONDUCĂTOR") va fi numit prin acordul părților sau, în cazul unui dezacord, de Secretarul General al O.N.U.

Dacă oricare dintre părți nu reușește să numească un arbitru, acesta va fi numit de CONDUCĂTOR.

Dacă un arbitru numit conform acestei proceduri demisionează, decedază sau devine incapabil să-și desfășoare activitatea, un alt arbitru va fi numit în același mod ca și arbitrul căruia îi ia locul; un astfel de succesor va avea toate puterile și îndatoririle arbitrului inițial.

INFORMARE ȘI PUBLICITATE **pentru programele PHARE, ISPA și SAPARD ale Uniunii Europene**

1.Scop și obiective

Informațiile și activitățile de publicitate privind asistența Uniunii Europene prin Programul Phare sunt destinate creșterii gradului de conștientizare a publicului și a transparenței acțiunilor UE, precum și creării unei imagini consistente privind activitățile respective în toate țările beneficiare. Informarea și publicitatea privesc activitățile care primesc o contribuție de la Programul Phare al Uniunii Europene.

2.Principii generale

Fiecare RAP responsabil cu implementarea memorandumurilor financiare, precum și a altor forme de asistență va fi responsabil cu publicitatea la fața locului. Această acțiune se va desfășura în cooperare cu Delegația Comisiei Europene, care va fi informată asupra demersurilor făcute în acest scop.

Autoritățile naționale și regionale competente vor desfășura activitățile necesare unei aplicări efective a acestor prevederi, în colaborare cu Delegația Comisiei Europene din țara respectivă. Informarea și măsurile publicitare descrise mai jos se bazează pe prevederile reglementărilor și deciziilor ce se aplică fondurilor structurale. Acestea sunt:

- art. 32 din Reglementarea Comisiei Europene nr. 4.253/88, amendată de Reglementarea Comisiei Europene nr. 2.082/93; Buletinul Oficial al Comunităților Europene nr.L 193/20 din 31 iulie 1993;
- Decizia Comisiei din 31 mai 1994; Buletinul Oficial al Comunităților Europene nr. L 152/39 din 18 iunie 1994.

Informarea și măsurile publicitare trebuie să fie conforme cu prevederile reglementărilor și deciziilor mai sus menționate. Ghidului informativ poate fi procurat de la autoritățile locale, regionale și naționale din cadrul delegațiilor Comisiei Europene din țările beneficiare.

3.Informarea și publicitatea privind programele Phare

Informarea și măsurile publicitare vor face subiectul unui set de măsuri coerente, definite de autoritățile naționale, regionale și locale competente, în colaborare cu Delegația Comisiei, pentru toată durata memorandumului de finanțare, și va privi atât programele, cât și alte forme de asistență.

Costul informării și publicității privind proiectele individuale va fi suportat din bugetul alocat proiectelor respective.

În cazul, implementării programelor Phare se vor aplica măsurile menționate mai jos la lit.a) și b):

- a) Autoritățile competente din țara beneficiară trebuie să publice conținutul programelor și al altor forme de asistență în forma cea mai potrivită. Aceste documente trebuie distribuite corespunzător și trebuie ținute la dispoziția părților interesate. Trebuie asigurată prezentarea în teritoriul țării beneficiare a informațiilor și materialelor publicitare produse.
- b) Informarea și măsurile publicitare la fața locului trebuie să cuprindă următoarele:
- (i) pentru investițiile de infrastructură ce depășesc 1 milion ECU;
- panouri ridicate la fața locului, instalate în concordanță cu prevederile reglementarilor și deciziilor menționate în paragraful 2 de mai sus;
  - panouri informative pentru lucrările de infrastructură accesibile publicului, instalate conform prevederilor reglementarilor și deciziilor menționate în paragraful 2 de mai sus și în concordanță cu indicațiile tehnice din Ghidul informativ pus la dispoziție de Delegația Comisiei Europene din țara beneficiară;
- (ii) în cazul investițiilor de producție, măsuri pentru dezvoltarea potențialului local și alte măsuri beneficiind de finanțare Phare, ISPA sau SAPARD:
- măsuri care să conștientizeze beneficiarii potențiali și opinia publică cu privire la asistența Phare, ISPA sau SAPARD în concordanță cu reglementările de la paragraful 3(b)(i) de mai sus;
  - măsuri adresate solicitanților de ajutoare de stat, parțial finanțate de Phare, ISPA sau SAPARD sub forma unei indicații în formularul care trebuie completat de asemenea solicitanți, care să indice faptul că parte a acestui ajutor vine din partea U.E., mai ales prin programele Phare, ISPA sau SAPARD în concordanță cu reglementările de mai sus.

4. Transparența asistenței U.E. în cercurile de afaceri, printre potențialii beneficiari și publicul larg

4.1. Cercurile de afaceri

Cercurile de afaceri trebuie implicate în cea mai mare măsură în asistența ce le privește direct. Autoritățile responsabile cu implementarea asistenței vor asigura existența canalelor relevante pentru diseminarea informațiilor către potențialii beneficiari, în special către întreprinderile mici și mijlocii. Acestea trebuie să cuprindă și indicații privind procedurile administrative care trebuie urmate.

4.2. Alți beneficiari potențiali

Autoritățile responsabile cu implementarea asistenței vor asigura existența canalelor relevante pentru diseminarea informațiilor către toate persoanele care beneficiază sau care ar putea beneficia de măsuri de formare, angajare sau dezvoltare a resurselor umane. În acest sens se va asigura cooperarea dintre organismele de pregătire profesională implicate în angajare, grupurile de afaceri, centrele de formare și organizațiile neguvernamentale.

Formulare

Formularele emise de autoritățile locale, naționale sau regionale privind anunțarea și solicitarea de fonduri nerambursabile destinate beneficiarilor finali sau oricărei alte entități eligibile pentru acest fel de asistență vor trebui să indice faptul că U.E. și, în mod special, Programele Phare, ISPA sau SAPARD asigură aceste surse financiare. Notificarea de asistență transmisă beneficiarilor trebuie să menționeze procentul sau volumul de asistență finanțat de programele amintite. În cazul în care astfel de documente poartă stema națională sau regională, trebuie să poarte și un însemn al U.E. de aceeași mărime.

4.3. Publicul general

Media

Autoritățile competente vor informa mass-media, în maniera cea mai potrivită, despre acțiunile cofinanțate de U.E., Phare, ISPA sau SAPARD în special. Contribuția Phare va fi reflectată corespunzător în această informare.

În acest context demararea operațiunilor (o dată adoptate de Comisie) și fazele importante ale implementării vor face subiectul unor acțiuni de publicitate, cu precădere în mass-media regională (presă, radio, televiziune). Trebuie asigurată o colaborare corespunzătoare cu Delegația Comisiei din țara respectivă.

Cele două principii menționate mai sus se aplică anunțurilor, precum și comunicatelor de presă și comunicatelor publice.

Acțiuni informative

Organizarea de acțiuni informative, cum ar fi conferințe, seminarii, târguri și expoziții în legătură cu implementarea operațiunilor parțial finanțate de Programele Phare, ISPA sau SAPARD va urmări să facă explicită participarea U.E. În acest context se vor expune steagurile U.E. în camerele unde au loc întâlniri și se pune emblema U.E. pe documente, în funcție de situație. Delegația Comisiei din țara beneficiară va ajuta, după necesități, la pregătirea și implementarea acestui tip de acțiuni.

Materiale informative

Publicațiile (cum ar fi broșuri și pliante) despre programe și măsuri similare, finanțate sau cofinanțate de Phare, ISPA sau SAPARD trebuie să conțină pe prima pagină o indicare clară a participării U.E., precum și simbolul U.E., în cazul în care stema națională sau regională este folosită.

În cazul în care aceste publicații au o prefață, aceasta trebuie semnată atât de persoana responsabilă în țara beneficiară, cât și de delegatul Comisiei, în numele acesteia, pentru a demonstra clar participarea U.E.

Aceste publicații trebuie să se refere la organismele naționale și regionale responsabile cu informarea părților interesate.

Principiile menționate mai sus se aplică, de asemenea, și materialelor audiovizuale.

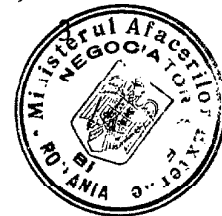
5. Prevederile privind panouri, postere și panouri permanente

Țările beneficiare vor asigura transparența măsurilor parțial finanțate de programele Phare, ISPA sau SAPARD, în concordanță cu următoarele măsuri și informații publicitare:

Panouri

Panourile cu informații privind participarea U.E. la finanțarea investiției ridicate la locul tuturor proiectelor cu participare U.E. în proporție de 1 milion ECU sau mai mult. Chiar dacă autoritățile locale sau regionale nu ridică un panou care să menționeze propria lor implicare, finanțarea U.E. trebuie menționată pe un panou special. Aceste panouri trebuie să aibă o mărime corespunzătoare anvergurii (ținând seama de mărimea contribuției U.E.) și trebuie să corespundă instrucțiunilor prevăzute în Ghidul informativ ce se poate obține de la Delegatiile Comisiei Europene.

Nu mai devreme de 6 luni de la finalizarea lucrării și în măsura în care este posibil, aceste

panouri vor fi înlocuite cu plăcuțe permanente, în concordanță cu prevederile Ghidului informativ.

Plăcuțe permanente

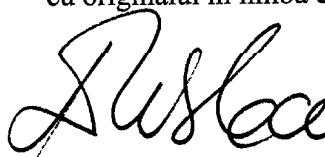
Aceste plăcuțe vor trebui amplasate în zonele accesibile publicului larg (centre de conferințe, aeroporturi, stații etc.). Plăcuțele trebuie să cuprindă pe lângă simbolul U.E. și o mențiune privind programele Phare, ISPA sau SAPARD și cofinanțarea U.E. În cazurile în care autoritățile locale, regionale sau naționale, precum și orice alt beneficiar montează un asemenea panou, plăcuță permanentă ori poster sau fac orice alt demers menit să asigure informarea despre proiecte cu costuri mai mici de 1 milion ECU, trebuie indicată participarea U.E.

6. Prevederi finale

Autoritățile naționale, regionale sau locale implicate pot derula în orice situație măsuri suplimentare, dacă se consideră necesar. În aceste cazuri trebuie consultată și informată Delegația Comisiei, astfel încât aceasta să poată participa, dacă consideră necesar, la realizarea acestor măsuri.

Pentru a facilita implementarea acestor prevederi, Comisia, prin intermediul delegației din țara respectivă, va asigura asistență tehnică sub forma îndrumării asupra cerințelor de design, în cazul în care este necesar. Se va realiza un Ghid informativ, scris în limba țării respective, care va conține indicații detaliate referitoare la cerințele de design.

Atestam conformitatea prezentei traduceri
cu originalul în limba engleză

Aurel Ciobanu Dordea
Negociator șef

